

Hűtőházi szerződés termelővel, kereskedővel

Több, mint száz termelővel és felvásárlással foglalkozó fogyasztási szövetkezettel, tízenhatezer tonna zöldség- és gyümölcs átvételére kötött szerződést a Miskolci Hűtőház. Dorsodból, Hevesből, Szabolcsból és más vidékekről is érkezik majd velőborsó, sárga- és zöldhüvelyű bab, továbbá karfiol és az ahhoz hasonló brokkoli az üzembe. A hűtőipar szorgalmazta, hogy a gazdaságok növeljék a zöldségfélék termőterületét, belőlük — a kereslethez igazodva — 15–20 százalékkal többet szándékozik tartósítani mint a korábbi években. A tavalyinál nagyobb mennyiséget fagyasztanak a skandináv államokban jól értékesíthető málnából, föltéve, ha terem elegendő. Ugyancsak kelendő a nyugati piacokon a szivalakú fekete cseresznye; a Bükk-hegység déli lábánál, Szomolya község határában termő gyümölcsöt nemcsak étkezésre, hanem különböző ételek színezésére is vásárolják.

A szerződéskötések alapján a hűtőház szaktanácsadással, valamint különböző betakarítógépekkel is segíti majd a termelőket.

Eikelt 10 millió forint értékű kötvény

Ersek Lászlóné ellenőrzi a bizonylatokat, a bakonyzombathelyi takarékszövetkezet első nagy vállalkozásának eredményét: kezdhetik a császári tiszben a borkombinát építést, megvan az ígért tízmillió forint, amit a takarékszövetkezet a lakossági kötvényvásárlásokból biztosított a közös gazdaságnak. Nagy nap volt december 22 — ekkor utalták át — határidőre! — a tízmilliót. Most már a „maradék” kötvények vásárlása folyik, jelenleg 1 millió 255 ezer forint van már a 10-en felül, s júniusig meghosszabbították a vásárlási lehetőséget. Sokan rájöttek a kötvények hasznosságára, a már keresik is. De a leglényegesebb, hogy a vállalkozás jól sikerült, Császáron indulhat a munka, hiszen a többi — más forrásból származó — hiteleknek az volt a feltétele, hogy decem-

ber 31-re meglegyen a lakossági kötvényekből a tízmillió. Sikerült.

A takarékszövetkezet minden egységében nők dolgoznak. Ők végzik a szolgáltatást, kezelik a lakosság pénzét, s időnként pénzért — menni is kell, vagy éppen vinni, ami nem kis felelősség. Most valamennyi egységet „megleptek” szírenázó táskával, s ez jól szolgálja majd a személyi és vagyonbiztonságot. A csuklóra csavart szij — ha a táskát kikapják a pénzvívó kezéből — megszólaltatja a szírenát, aminek bizony igen kellemetlen és átható hangja van, azonnal magára vonja vele a járókelők figyelmét, s adott esetben segítségre számíthat így a pénztáros.

— 4 —

Praktikum — előrelátás — néha kivagyiság...

Ki lakja majd az öt szobát?

— Aki ma építkezik, az három szobánál alább el se kezd. Gyakori a négyszobás ház, de nem ritka az ötszobás sem — mondta Dadon Varjai Józsefné, a tanács vb-titkára.

Meglepetésemet látva előszedte az 1983-ban kiadott építési engedélyeket és már sorolta is:

— Három + félzsoba + étkező, aztán 4 szoba + étkező, megint három szoba gardróbzsobával, aztán ismét 4 szoba + félzsoba meg étkező.

— Nicsak! — szólalt meg hirtelen. Itt van egy 2 szoba étkezős. Erről egészen elfeledkeztem. Ritkaság számba megy nálunk mostanában, ha valaki kétszobás házra kér engedélyt.

Aztán megint négyszobás, sőt ennél is nagyobb házakat említett.

— Nyilván, ahol több a gyerek, tágas otthon akarunk — jegyeztem meg.

Elmosolyodott, úgy közölte: a most építkezők között egyetlen nagycsaládos akad, a többieknél egy, vagy két gyerek van. A három szoba + három félzsobás házat és az ötszobásat is legényemberek építik.

Ez aztán előrelátás — mondtam, s el is határoztam nyomban, hogy az egyiknek a tulajdonosát felkeresem.

★

— Én sem gondoltam, hogy ilyen hatalmas lesz! Nem akartam belekérülni a versengésbe, mégis belesodródtam — ezzel a mondattal fogad a vékony, barna fiatalember, amikor megemlitem, hogy a szép nagy házról szeretnék érdeklődni. — Válogattam a típusok között, s ez tetszett meg. Aztán, amikor a kőművesek már a második szintet rakták, tényleg megijedtem: meddig mennek még fölfelé?... És ha csak az öt szoba volna, de ahhoz még egy sor egyéb helyiség is tartoz-

zik!... Szóval, én is meglepődtem.

Akaratlanul is eszembe jut a szóbeszéd. Tatabánya tőszomszédságában azért húzattot emeletet a házára valaki, mert bosszantotta, hogy az ismerősök a „fejére nőnek”. Amikor már kész volt a ház, akkor derült ki, hogy feljáró lépcsőről mindenki elfeledkezett. A lényeg, hogy az új otthon magasabb lett, mint másoké.

— Nálam nem feledkeztek el a lépcsőről — szabadkozik Gál Endre. Oroszlányi, nagyon ügyes kőművesek készítik, akik a szülei házat is építették. De azt állítom: ha előre tudom, mivel jár ma az anyagok beszerzése, nem vállalkozom házépítésre. 25 ezer kilométert motoroztam tavaly, s ebből 20 ezret az anyagok — a betongerendák, az ajtó-ablakok utáni futkosás tett ki, hogy a csúszópénzről ne is beszéljek.

Óvatosan kerülgetve, mint macska a forró kását, tere-

lem rá a szót, hogy most már tető alatt van a ház, megnézem, nagyon szép, de úgy tudom, legényember...

Arnyék suhan át az arcán.

— Ugye, azt akarja kérdezni, hogy akkor minek, kinek építem? Hát ezt még magam sem tudom. Amikor elkezdtem, akkor még volt kinek, volt miért. Baleset érte...

Aztán, szinte hadarva folytatja:

— Elhatároztam, hogy mind az öt szobát egyszerre nem fogom látkhatóvá tenni. Nyugodtan hátramaradhat két-három szobában a tapétázás, meg a parkettázás is.

Később megtudom, hogy az édesanyját is nemrégiben vesztette el. Nem véletlen, hogy gyomorfájdalmakkal most az ágyat nyomja.

Aztán ön maga tér vissza a fájdalmas témához:

— Úgy döntöttem, hogy a házat mégsem adom el. De, hogy rajtam kívül ki fogja lakni?... — tanácstalanul széttárja a kezét. — Szórákzni nem járok, kedvtelésből inkább motorozom. De azt sem felelőtlenül, vagy eszeveszeten. Így arra, amit az előbb kérdezett, válaszolni nem tudok. Pedig belátom, illene, hiszen huszonhat éves vagyok.

★

Sok ember értetlenül figyeli napjainkban a „túl-méretezett” házakat. Fellelleges luxusnak érzi, a kivagyiság terjedését látja benne. Engem örömmel töltöttek el ezek a tágas otthonok. Gál Endre jóvendő otthonát, amely „véletlenül” sikerült ilyen tekintélyesre, már lakott és ugyancsak félkész, nagyon szép családi házak veszik körül, kényelmet ígérve az igényes lakóknak. Szemet gyönyörködtető, jólétet sugárzó. Szébb tőlük a község, gazdagabb az ország.

Szandi Anna

Megtartani a bizalmat

Ismerek

olyan parasztembert, aki nyolc tenenet gondoz, tudok olyan községről, ahol több tejet értékesítenek a háztájiból, mint a közséből, találkoztam olyan szőlősgazdával, aki munkája mellett családjával együtt csaknem egy hold szőlőt metsz, kapál, permetez, szüretel. A példákat még hosszan lehetne sorolni. Valamennyi azt bizonyítja, élénk a termelési kedv a háztáji portákon, a hobbikertekben.

Kik vállalkoznak kistermelésre? Legpontosabban úgy válaszolhatnánk a kérdésre: mindenki, aki szereti a földet, a természetet, az állatokat, gondozásukra, ápolásukra nem sajnálja idejét, erejét. Az üdülővezetési kertekben egymás mellett kapál a munkás, a tanár, a mérnök, a vezérigazgató, a minisztériumi tisztviselő. Egyikük felüdülését, másikuk a családi pénztárca gyarapodását várja a kistermeléstől.

Széles körű társadalmi bázisa van a kistermelésnek. Enélkül persze nem is büszkélkedhetne a mostanihoz hasonló eredményekkel. A hazai agrártermelésnek egyharmadát adják a kisártermelők. Ágazatonként más-más az arány, de alig van olyan mezőgazdasági munka, amelyből ne vállalnának részt.

A legutóbbi évtizedben megváltozott a kistermelés célja. Még a hatvanas években is inkább önelátásra termeltek a gazdák. Most az ártermelés körül mindinkább előtérbe. Ennek persze feltétele a szakosodás. Ezért láthatunk például nyolc tenetet egyetlen udvarban. A szakosodásra alapozott ártermelés azonban már másfajta követelményeket támaszt a kisártermelés támogatásával szemben. Amíg egy tehenet tartott a falusi ember, jószágának megtermelte az abrakot, lekaszált a szénát, begyűjtötte a pillangós takarmányt. Nyolc tehénhez ezt már nem teheti meg, hiszen nincs annyi földje, amelyen ennyi takarmány megterem. De hasonló helyzetben van a szőlőtermelő is. Korszerű kigépre, hordókra, megbízható felvásárló apparátusra van szüksége ahhoz, hogy nyugodtan dolgozhasson.

A mai, ártermelésre szakosodott kistermelés nem nélkülözheti a társadalmi segítséget. Sokan hajlamosak ezt leszűkíteni a mezőgazdasági nagyüzemek támogatására. Vitathatatlan, nélkülük nem boldogulnának a termelők. Tőlük kapnak tenyészállatot, szaktanácsot, takarmányt, fuvart, s még hosszan lehetne sorolni azokat a látszólag apró, de a termelőnek nélkülözhetetlen szolgáltatásokat, ami nélkül megbénulna a háztáji gazdálkodás.

A termelőszövetkezetek, állami gazdaságok, fogyasztási szövetkezetek többsége figyelemmel is kíséri a kistermelők igényeit, igyekeznek a kedvükben járni. Persze, nem önzetlenül teszik, s ezt nem is várhatjuk tőlük. A gazdaságok nagyüzemi felárat kapnak a kistermelőktől felvásárolt és továbbadott termékekért, ez növeli bevételeiket, szerényen gyarapítja nyereségüket.

A mezőgazdasági nagyüzemek törődése bármily sokoldalú, egyre kevésbé lesz elegendő a kistermelés fejlesztéséhez. Az ártermeléshez ugyanis pénz kell, amiből nem mindegyik gazdának van elegendő. A takarékpénztárak, takarékszövetkezetek fokozott támogatását sem nélkülözhetik. Az ártermeléshez már kevés a családok munkaereje, gépesíteni kell a munkafolyamatokat. Sokat emlegetett panasz, hogy kevés és gyenge minőségű gépet, eszközt vásárolhatnak a termelők. Nemrégiben mondta indulatosan egy gazda: „Annak a kezébe adnám ezt a kapát, aki gyártotta”.

A hazai agrártermelés egyik fontos célja az export bővítése, hozzájárulás az ország fizetési mérlegének javításához. S ha a kistermelés egyharmados arányban részesedik a mezőgazdasági termelésből, akkor a kivitel fokozása ebben az ágazatban is jelentős. Termelők és felvásárlók egybehangzón állítják, hogy nem eléggé érdekelték az export bővítésében. Jó néhány termék ára például magasabb a hazai piacon. Exportra pedig fokozott gondossággal kell előkészíteni a zöldséget, gyümölcsöt, s természetesen a több munkáért nagyobb jövedelmet is várnak a termelők.

Széles körű tapasztalatok szerint a kistermelés bővítésének kulcsa a jövedelmezőség javításában rejlik. A termelők többsége ugyanis nem a kistermelésből él, ha nem találja meg számítását, könnyen fölhagy a szabad idejében vállalt munkával.

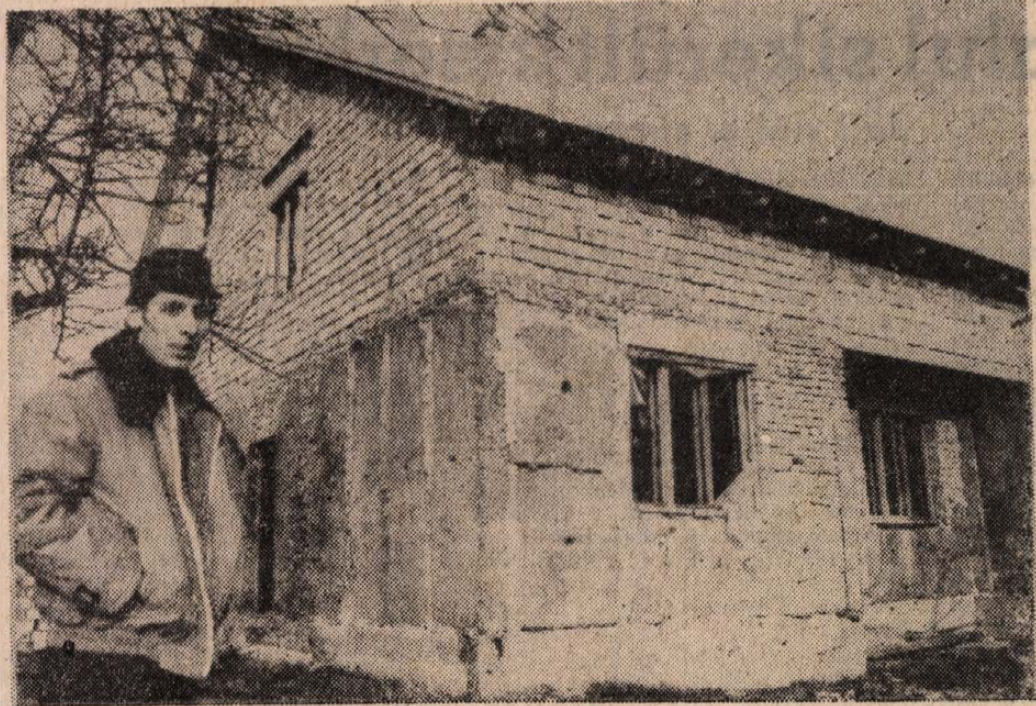
Visszaélni

mégsem szabad ezzel a helyzettel, hiszen ha a kistermelő elveszíti bizalmát, megírog termelési kedve, lemond az ártermelésről. A bizalmat visszaszerelni pedig sokkal nehezebb, mint megtartani. A mostani gyakorlat és a kutatások pedig arra engednek következtetni, hogy a kistermelésre még hosszú ideig szüksége lesz az országnak. Sőt, egyes eszközigenyes ágazatokban még a fejlesztésről sem mondhatunk le. Ezért a kistermelés támogatása közös érdekünk. Megvalósításához kereshetnek ötletet, módszert a termelőszövetkezetek, tanácsok, takarékpénztárak, mezőgazdasági gépgyárak és a termelés jövedelmezőségét szabályozó intézmények is.

F. J.

Karate kisvállalkozásban
Gáspár Gusztáv karikatúrája

— Az utcáfront mindig a „külvilágnak” szól. Az udvar felül l krész az igazi. Itt lesz a terasz is. Inkább ezt fényképezzék — kérte az ifjú tulajdonos. Ezt a kérést igazán nem volt nehéz teljesíteni!

(Fotó: Jusztin)